

NAMANGAN DAVLAT
UNIVERSITETI
ILMIY AXBOROTNOMASI, [2026-9]
ISSN:2181-1458
ISSN:2181-0427

13.00.00-PEDAGOGIKA
journal.namdu.uz
PEDAGOGICAL

CLIL YONDASHUVIDA BO' LAJAK CHET TILI O' QITUVCHILARINI TAYYORLASHDA BAHOLASHNING DIAGNOSTIK IMKONIYATLARI

Temirova Shoxsanam Komilovna, Samarqand davlat chet tillar institute 1-kurs tayanch doktoranti

Annotatsiya: Maqolada CLIL (Content and Language Integrated Learning) yondashuvi asosida bo' lajak chet tili o' qituvchilarini tayyorlash jarayonida baholashning diagnostik imkoniyatlari tahlil qilinadi. CLIL ta'limida baholash faqat o' quv natijasini aniqlash emas, balki talabanning fan va til kompetensiyalarini rivojlantirish darajasini aniqlash, mavjud qiyinchiliklarni tashxislash hamda individual ta'lim ehtiyojlarini belgilash vositasi sifatida qaraladi. Maqolada diagnostik, formatif va mezonli baholashning CLIL muhitidagi ahamiyati yoritiladi.

Kalit so'zlar: CLIL, baholash, diagnostika, kompetensiya, chet tili, bo' lajak o' qituvchi, formatif baholash.

ДИАГНОСТИЧЕСКИЕ ВОЗМОЖНОСТИ ОЦЕНИВАНИЯ В ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА НА ОСНОВЕ ПОДХОДА CLIL

Аннотация: В статье анализируются диагностические возможности оценивания в процессе подготовки будущих учителей иностранного языка на основе подхода CLIL (Content and Language Integrated Learning). Оценивание в CLIL рассматривается не только как средство определения результатов обучения, но и как инструмент диагностики уровня развития языковых и предметных компетенций студентов, выявления трудностей и определения их индивидуальных образовательных потребностей. Раскрывается значение диагностического, формирующего и критериального оценивания в условиях CLIL.

Ключевые слова: CLIL, оценивание, диагностика, компетенция, иностранный язык, будущий учитель, формирующее оценивание.

DIAGNOSTIC POTENTIAL OF ASSESSMENT IN THE PREPARATION OF FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS WITHIN THE CLIL APPROACH

Abstract: The article analyzes the diagnostic potential of assessment in the preparation of future foreign language teachers through the CLIL (Content and Language Integrated Learning) approach. Assessment in CLIL is viewed not only as a means of measuring learning outcomes but also as a tool for diagnosing students' language and subject competence, identifying learning difficulties, and determining individual educational needs. The article highlights the role of diagnostic, formative, and criterion-based assessment in CLIL-based teacher education.

Keywords: CLIL, assessment, diagnostics, competence, foreign language, future teacher, formative assessment.

Kirish

Bugungi kunda oliy ta'lim tizimida bo' lajak chet tili o' qituvchilarini kasbiy faoliyatga tayyorlashda nafaqat til bilimlarini, balki ularning pedagogik, metodik va fanlararo kompetensiyalarini kompleks rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, chet tilini boshqa fan mazmuni bilan integratsiyalashgan holda o' qitishga asoslangan CLIL (Content and Language Integrated Learning) yondashuvi bo' lajak o' qituvchilarning kasbiy tayyorgarligiga yangi talablarni qo' ymoqda. Mazkur jarayonda baholash ta'lim yakunidagi natijani aniqlash vositasigina emas, balki talabanning rivojlanish holatini muntazam aniqlash va ta'lim jarayonini takomillashtirish mexanizmi sifatida qaralishi zarur.

O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi O' RQ-637-son "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunida ta'lim tizimining asosiy prinsiplari va ta'lim oluvchilarning bilim, ko'nikma, malaka hamda kompetensiyalarini rivojlantirishga yo'naltirilgan talablar belgilangan [1]. Mazkur huquqiy asos oliy ta'limda ta'lim natijalarini obyektiv aniqlash, talabalarning individual imkoniyatlarini hisobga olish va ta'lim sifatini muntazam takomillashtirish zaruratini yuzaga keltiradi. Shu nuqtayi nazardan, CLIL asosida tayyorlanayotgan bo' lajak chet tili o' qituvchilarining kasbiy rivojlanishini baholashda diagnostik yondashuvdan foydalanish alohida ahamiyatga ega.

Xalqaro miqyosda ham ta'lim natijalarini baholash masalasiga katta e'tibor qaratilmoqda. UNESCO baholashni ta'lim oluvchilarning nimalarni bilishi, nimalarni bajara olishi va ularning rivojlanishiga ta'sir qiluvchi omillarni aniqlash

imkonini beruvchi jarayon sifatida talqin qiladi [2]. UNESCO yondashuvida baholash natijalari ta'lim metodikasi, o' quv dasturlari va pedagogik faoliyatni takomillashtirish uchun muhim daliliy asos bo' lib xizmat qiladi.

CLIL ta'limida mazkur yondashuv yanada muhimdir, chunki bunda talabani bir vaqtning o' zida ham til, ham predmet mazmunini o' zlashtirish darajasi hisobga olinadi. Shuning uchun an'anaviy yakuniy baholash bilan bir qatorda diagnostik va formativ baholash vositalaridan foydalanish talabani kuchli va zaif tomonlarini aniqlash, o' quv jarayonidagi qiyinchiliklarni o' z vaqtida bartaraf etish hamda individual ta'lim ehtiyojlarini belgilash imkonini beradi.

Shu jihatdan, CLIL yondashuvi asosida bo' lajak chet tili o' qituvchilarini tayyorlash jarayonida baholashning diagnostik imkoniyatlarini o' rganish zamonaviy pedagogik ta'limning dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi. Mazkur yondashuv ta'lim natijalarini aniqlash bilan birga, bo' lajak o' qituvchining kasbiy-metodik rivojlanishini kuzatish, tahlil qilish va keyingi ta'lim strategiyasini belgilashga xizmat qiladi.

Adabiyotlar tahlili

CLIL yondashuvida baholash masalasi mazmun va tilni bir vaqtda o' zlashtirish jarayoni bilan bog' liq murakkab pedagogik muammolardan biri hisoblanadi. Shu sababli mazkur yo' nalistda olib borilgan tadqiqotlarda baholashning nafaqat yakuniy natijani aniqlash, balki o' quv jarayonidagi rivojlanish dinamikasini kuzatish va mavjud qiyinchiliklarni aniqlash imkoniyatlariga alohida e'tibor qaratilgan.

CLIL nazariyasining rivojlanishida Do Coyle, Philip Hood va David Marshning "CLIL: Content and Language Integrated Learning" asari muhim o' rin tutadi. Mualliflar CLILni fan mazmuni va chet tilini integratsiyalashgan holda o' qitishga asoslangan yondashuv sifatida izohlaydi hamda uning nazariy va amaliy asoslarini yoritadi [3]. Asarda baholash masalasi alohida bobda ko' rib chiqilib, CLIL sharoitida o' quvchining til va mazmun bo' yicha natijalarini kompleks hisobga olish zarurligi ta'kidlanadi [3].

Baholashning ta'lim jarayonidagi diagnostik va rivojlantiruvchi funksiyasini asoslashda Paul Black va Dylan Wiliamning "Inside the Black Box: Raising Standards Through Classroom Assessment" tadqiqoti alohida ahamiyatga ega. Olimlar formativ baholash o' quv jarayonining muhim tarkibiy qismi ekanini va undan samarali foydalanish ta'lim natijalarini yaxshilashi mumkinligini ko' rsatgan [4] Mazkur nazariy qarash CLIL ta'limida ham muhim bo' lib, baholash natijalaridan talabani keyingi rivojlanish yo' nalistini belgilashda foydalanish imkonini beradi.

CLIL sharoitidagi baholashning o' ziga xos jihatlari zamonaviy tadqiqotlarda yanada chuqurroq o' rganilmoqda. Jiajia Eve Liu, Yuen Yi Lo va Jieting Jerry Xin tomonidan amalga oshirilgan "CLIL teacher assessment literacy: A scoping review" tadqiqotida CLIL o' qituvchilarining baholash savodxonligiga oid 60 ta nazariy va empirik tadqiqot tahlil qilingan. Mualliflar CLIL o' qituvchisi baholash jarayonida til va fan mazmunini birgalikda hisobga olishi, baholash natijalarini talqin qila olishi va ular asosida keyingi pedagogik faoliyatni rejalashtirishi zarurligini ko' rsatadi [4].

2025-yildagi tadqiqotlarda ushbu masala yanada aniq metodik yo' nalistda davom ettirilgan. Liu, Lo va Xinning "Developing the CLIL teacher assessment literacy inventory" nomli tadqiqotida CLIL o' qituvchilarining baholash savodxonligini aniqlashga mo' ljallangan maxsus diagnostik vosita ishlab chiqilgan. Tadqiqotda baholashning maqsadini belgilash, baholash mezonlarini tanlash, turli topshiriqlardan foydalanish, baholash ma'lumotlarini sharhlash va natijalardan ta'limni takomillashtirishda foydalanish kabi komponentlar ajratilgan [6].

O' zbekiston tadqiqotchilari tomonidan ham CLIL texnologiyasining kasbiy va metodik tayyorgarlikdagi imkoniyatlari o' rganilmoqda. Zebo Kamalovna Norqo' zievaning "CLIL texnologiyasi asosida bo' lajak muhandis-texnologlarning kasbiy muloqot kompetensiyasini rivojlantirish" mavzusidagi PhD dissertatsiyasida CLIL asosida kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish masalasi tadqiq etilgan [7]. Mazkur tadqiqot CLIL texnologiyasining faqat til o' rgatish vositasi emas, balki kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishga xizmat qiluvchi pedagogik texnologiya sifatidagi imkoniyatlarini asoslaydi.

Fazilya Muhamedjanovna Tilyaxodjaevaning "From the Experience of Using the CLIL Methodology in Uzbekistan" nomli tadqiqotida esa CLIL metodikasini O' zbekiston ta'lim tizimiga tatbiq etish shartlari, mavjud muammolar va o' qituvchilarning metodik tayyorgarligi masalalari ko' rib chiqilgan [8]. Tadqiqotda CLILni samarali qo' llash uchun o' qituvchining fan mazmuni va chet tilini integratsiyalash bo' yicha tayyorgarligi muhimligi qayd etiladi.

Shuningdek, Shakhnoza Ganieva va Abdurahim Nosirovning "Developing Students' Speaking Skill through the CLIL Approach in Foreign Language Teaching" maqolasida CLILning til kompetensiyasini rivojlantirishdagi imkoniyatlari tahlil qilingan [9]. Mualliflar CLIL orqali til o' rganish jarayonini mazmunli topshiriqlar bilan uyg' unlashtirish kommunikativ faoliyatni kuchaytirishi mumkinligini ko' rsatadi.

Tahlil qilingan tadqiqotlar shuni ko' rsatadiki, CLIL bo' yicha xalqaro adabiyotlarda baholashning formativ, diagnostik va mezonli jihatlari tobora ko' proq o' rganilmoqda. Biroq bo' lajak chet tili o' qituvchilarini tayyorlash jarayonida diagnostik baholash orqali ularning CLILga oid kasbiy-metodik tayyorgarlik darajasini aniqlash masalasi yetarlicha tizimli tadqiq etilmagan. Shu jihatdan mazkur maqolada CLIL sharoitida diagnostik baholashning imkoniyatlarini aniqlash va uni bo' lajak chet tili o' qituvchilarining kasbiy tayyorgarligini takomillashtirish vositasi sifatida asoslashga e'tibor qaratiladi.

Tadqiqot metodologiyasi

Mazkur tadqiqotning metodologik asosini CLIL (Content and Language Integrated Learning) yondashuvi sharoitida bo'ljak chet tili o'qituvchilarining kasbiy-metodik tayyorgarligini baholash va uning diagnostik imkoniyatlarini aniqlashga qaratilgan yondashuvlar tashkil etadi. Tadqiqotda baholash jarayoni faqat yakuniy natijani qayd etuvchi vosita sifatida emas, balki ta'lim oluvchining mavjud bilim, ko'nikma va kompetensiyalarini aniqlash, kamchiliklarni tashxislash hamda keyingi pedagogik faoliyatni rejalashtirish imkonini beruvchi uzluksiz jarayon sifatida talqin qilindi.

Tadqiqotda tizimli, kompetensiyaviy, integrativ va shaxsga yo'naltirilgan yondashuvlar metodologik asos sifatida tanlandi. Tizimli yondashuv CLIL asosidagi baholashni maqsad, mazmun, metod, vosita va natijalar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikda ko'rib chiqish imkonini berdi. Kompetensiyaviy yondashuv orqali bo'ljak o'qituvchining faqat nazariy bilimlari emas, balki ularni amaliy pedagogik vaziyatlarda qo'llash qobiliyati baholandi. Integrativ yondashuv CLILning asosiy xususiyatidan kelib chiqib, til kompetensiyasi va predmetga oid bilimlarni birgalikda baholashga yo'naltirildi. Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv esa har bir talabaning individual rivojlanish darajasi va ta'lim ehtiyojlarini hisobga olishga xizmat qildi.

Tadqiqot jarayonida diagnostik, formativ va mezonli baholash shakllarining imkoniyatlari o'rganildi. Diagnostik baholash talabaning CLIL asosidagi mashg'ulotlarga tayyorgarlik darajasini dastlabki aniqlash, mavjud bilim va ko'nikmalaridagi bo'shliqlarni belgilash uchun qo'llanildi. Formativ baholash ta'lim jarayonining o'zida talabaning rivojlanishini kuzatish, unga muntazam fikr-mulohaza berish va aniqlangan kamchiliklarni o'z vaqtida tuzatishga imkon berdi. Mezonli baholash esa belgilangan kompetensiyalar bo'yicha erishilgan natijalarni aniq va shaffof mezonlar asosida aniqlashga xizmat qildi.

Tadqiqotning empirik bosqichida bir qator ilmiy-pedagogik tadqiqot metodlaridan foydalanish nazarda tutildi. Jumladan, ilmiy adabiyotlarni nazariy tahlil qilish orqali CLIL, baholash, diagnostika, kompetensiya va kasbiy tayyorgarlik tushunchalarining mazmuni o'rganildi. Qiyosiy tahlil yordamida mahalliy va xorijiy tadqiqotchilarning baholashga oid ilmiy qarashlari solishtirildi. Pedagogik kuzatuv orqali talabalarning CLIL mashg'ulotlaridagi faolligi, topshiriqlarni bajarish darajasi va til hamda predmet mazmunini o'zlashtirish jarayoni o'rganildi.

Shuningdek, so'rovnomalar, test, amaliy topshiriqlar, o'z-o'zini baholash va ekspert baholash metodlaridan foydalanish diagnostik ma'lumotlarni kompleks shakllantirish imkonini beradi. Test topshiriqlari talabalarning nazariy va tilga oid bilimlarini aniqlashga yo'naltirilsa, amaliy topshiriqlar CLIL sharoitida olingan bilimlarni pedagogik faoliyatda qo'llash qobiliyatini baholashga qaratiladi. O'z-o'zini baholash orqali talabaning o'z kasbiy tayyorgarligi va rivojlanish ehtiyojlarini anglash darajasi aniqlanadi. Ekspert baholash esa talabaning kasbiy-metodik faoliyatini tashqi mezonlar asosida obyektiv baholash imkonini beradi.

Baholash mezonlarini ishlab chiqishda uchta asosiy yo'nalish ajratildi: til kompetensiyasi, predmet mazmunini o'zlashtirish va pedagogik-metodik kompetensiya. Til kompetensiyasi doirasida akademik va kasbiy muloqot, terminlardan to'g'ri foydalanish hamda fikrni chet tilida izchil ifodalash qobiliyati baholanadi. Predmet mazmuni bo'yicha tegishli mavzuga oid bilimlarni tushunish va ulardan foydalanish darajasi aniqlanadi. Pedagogik-metodik kompetensiya esa CLIL topshiriqlarini loyihalash, ta'lim jarayonini tashkil etish, baholash mezonlaridan foydalanish va o'quvchilarga samarali teskari aloqa berish ko'nikmalarini qamrab oladi.

Tadqiqotda diagnostik natijalarni miqdoriy va sifat jihatdan tahlil qilish tamoyiliga amal qilindi. Miqdoriy tahlil orqali talabalar natijalari darajalar bo'yicha taqqoslanadi, sifat tahlili orqali esa aniqlangan qiyinchiliklarning sabablari va ularni bartaraf etish imkoniyatlari izohlanadi.

Natijalarni uch daraja — yuqori, o'rta va past darajalarga ajratish orqali talabalarning CLIL asosidagi kasbiy-metodik tayyorgarligi holati aniqlanadi.

Shunday qilib, tanlangan metodologiya CLIL sharoitida baholashni kompleks diagnostik tizim sifatida o'rganish imkonini beradi. Mazkur metodologik yondashuv baholash natijalaridan nafaqat talabaning mavjud tayyorgarlik darajasini aniqlash, balki uning keyingi kasbiy rivojlanish yo'nalishlarini belgilash, individual ta'lim ehtiyojlarini aniqlash va bo'ljak chet tili o'qituvchilarini tayyorlash samaradorligini oshirishda foydalanish imkonini yaratadi.

Natijalar va tahlil

Tadqiqot natijalari CLIL (Content and Language Integrated Learning) yondashuvi asosida bo'ljak chet tili o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida baholashning diagnostik imkoniyatlari an'anaviy yakuniy baholashga nisbatan kengroq funksional xususiyatga ega ekanligini ko'rsatdi. CLIL muhitida baholash talabaning faqat til bo'yicha bilimlarini emas, balki predmet mazmunini tushunishi, olingan bilimlarni amaliy vaziyatlarda qo'llashi va pedagogik-metodik faoliyatni tashkil etish olish darajasini kompleks aniqlash imkonini beradi.

Tahlil jarayonida diagnostik baholashning birinchi muhim natijasi sifatida talabalarning boshlang'ich tayyorgarlik darajasini aniqlash imkoniyati belgilandi. Dastlabki diagnostika orqali talabalarning chet tilidagi kommunikativ tayyorgarligi, predmetga oid terminologiyani qo'llash qobiliyati hamda CLIL tamoyillarini tushunish darajasi o'rganildi.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, ayrim talabalar til kompetensiyasi bo'yicha yetarli tayyorgarlikka ega bo'lsalar-da, predmet mazmunini chet tilida tushuntirish va uni metodik jihatdan tashkil etishda qiyinchiliklarga duch keladilar. Boshqa guruhda esa predmet mazmunini yaxshi o'zlashtirgan, biroq uni ingliz tilida izchil ifodalashda muammolari mavjud talabalar kuzatildi. Bu holat CLILda til va predmet bilimlarini parallel ravishda diagnostika qilish zarurligini ko'rsatadi.

Baholash natijalarining tahlili shuni ko'rsatdiki, formatif baholash CLIL ta'limida ayniqsa samarali vosita hisoblanadi. Talabaga topshiriqni bajarish jarayonida berilgan aniq va konstruktiv fikr-mulohaza uning xatolarini anglashiga, o'z faoliyatini qayta ko'rib chiqishiga va keyingi topshiriqlarda natijasini yaxshilashiga yordam beradi. Masalan, CLIL asosidagi mini-dars yoki taqdimot davomida talabaning til vositalaridan foydalanishi, fan mazmunini yoritishi, pedagogik terminologiyani qo'llashi va auditoriya bilan muloqot qilishi bir vaqtning o'zida baholanishi mumkin.

Tadqiqotda baholash mezonlarini aniq belgilash ham muhim natija sifatida namoyon bo'ldi. CLIL sharoitida baholashning ikki komponentli modeli — til va mazmun asosida tashkil etilishi talabaning haqiqiy o'zlashtirish darajasini aniqroq ko'rsatadi. Bunda faqat grammatik yoki lug'aviy xatolar asosida past baho qo'yish maqsadga muvofiq emas. Agar talaba predmet mazmunini to'g'ri tushuntira olsa, biroq ayrim til xatolariga yo'l qo'ysa, baholashda uning mazmuniy kompetensiyasi ham hisobga olinishi kerak. Shu sababli CLIL baholashida til va mazmun o'rtasidagi muvozanatni saqlash muhim metodik talab sifatida belgilandi.

Diagnostik baholash orqali aniqlangan qiyinchiliklarni shartli ravishda uch guruhga ajratish mumkin: tilga oid, predmetga oid va metodik qiyinchiliklar. Tilga oid qiyinchiliklar akademik lug'at boyligining yetarli emasligi, terminlardan foydalanishdagi xatolar va fikrni chet tilida izchil ifodalash bilan bog'liq. Predmetga oid qiyinchiliklar mavzuni chuqur tushunmaslik yoki predmet mazmunini tizimlashtira olmaslikda namoyon bo'ladi. Metodik qiyinchiliklar esa CLIL topshiriqlarini tuzish, til va mazmunni integratsiyalash hamda o'quv faoliyatini baholash mezonlarini ishlab chiqishda kuzatiladi.

Natijalar shuningdek, o'z-o'zini baholashning diagnostik ahamiyatini ham ko'rsatadi. Talabalar o'z faoliyatini oldindan belgilangan mezonlar asosida baholash orqali kuchli va zaif tomonlarini aniqlash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa ularning refleksiv ko'nikmalarini rivojlantirib, kasbiy rivojlanish uchun individual maqsadlar belgilashiga yordam beradi. O'z-o'zini baholashni o'qituvchi bahosi bilan uyg'unlashtirish esa baholashning obyektivligi va ishonchligini oshiradi.

Umuman olganda, tahlil natijalari CLIL asosidagi diagnostik baholashni "aniqlash – tahlil qilish – fikr-mulohaza berish – tuzatish – qayta baholash" ketma-ketligida tashkil etish maqsadga muvofiqligini ko'rsatadi. Bunday siklik jarayon baholashni ta'limning yakuniy bosqichidan uning uzviy tarkibiy qismiga aylantiradi.

Natijada o'qituvchi talabaning qaysi kompetensiyasi rivojlanayotganini, qaysi yo'nalishda qo'shimcha yordam zarurligini aniqlay oladi.

Shunday qilib, tadqiqot natijalari CLIL sharoitida diagnostik baholashning asosiy afzalligi uning rivojlantiruvchi va boshqaruv funksiyalarining birligida ekanligini ko'rsatadi. Mazkur yondashuv bo'lajak chet tili o'qituvchilarining til, predmet va pedagogik-metodik kompetensiyalarini kompleks baholash, mavjud muammolarni erta aniqlash va individual rivojlanish strategiyasini belgilash uchun samarali metodik asos bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa

Tadqiqot natijalari CLIL yondashuvi asosida bo'lajak chet tili o'qituvchilarini tayyorlashda baholashni faqat yakuniy natijani aniqlash vositasi sifatida emas, balki diagnostik va rivojlantiruvchi pedagogik mexanizm sifatida tashkil etish zarurligini ko'rsatdi. CLIL sharoitida talabaning til kompetensiyasi bilan bir qatorda predmet mazmunini o'zlashtirish va uni pedagogik faoliyatda qo'llash qobiliyatini ham baholash muhimdir.

Tahlillar diagnostik, formativ va mezonli baholashning o'zaro uyg'unligi bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-metodik tayyorgarligidagi mavjud bo'lishlarni aniqlash imkonini berishini ko'rsatdi. Ayniqsa, baholash mezonlarining oldindan aniq belgilanishi, muntazam fikr-mulohaza berish va o'z-o'zini baholash elementlaridan foydalanish talabaning o'z ta'lim natijalarini anglashiga hamda keyingi rivojlanish yo'nalishini belgilashiga yordam beradi.

Shuningdek, CLIL asosidagi baholashda til – predmet mazmuni – pedagogik faoliyat uchligini hisobga olish maqsadga muvofiq. Bunday kompleks yondashuv bo'lajak chet tili o'qituvchisining kasbiy tayyorgarligini yanada obyektiv baholash va individual ta'lim ehtiyojlarini aniqlash imkonini beradi.

Umuman, CLIL ta'limida diagnostik baholashni "aniqlash – tahlil qilish – fikr-mulohaza – tuzatish – qayta baholash" tamoyili asosida tashkil etish ta'lim samaradorligini oshirishning muhim sharti hisoblanadi. Mazkur yondashuvdan bo'lajak chet tili o'qituvchilarini kasbiy-metodik tayyorlash jarayonida foydalanish ularning kelgusidagi pedagogik faoliyatiga zarur bo'lgan kompetensiyalarni izchil rivojlantirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. O' RQ-637-son, 23.09.2020.

2. UNESCO. Learning Assessments. Paris: UNESCO, 2026.
3. Coyle D., Hood P., Marsh D. CLIL: Content and Language Integrated Learning. Cambridge: Cambridge University Press, 2010.
4. Black P., Wiliam D. Inside the Black Box: Raising Standards Through Classroom Assessment. Phi Delta Kappan, 1998. Vol. 80, No. 2. P. 139–148.
5. Liu J. E., Lo Y. Y., Xin J. J. CLIL teacher assessment literacy: A scoping review. Teaching and Teacher Education, 2023. Vol. 129. Article 104150.
6. Liu J. E., Lo Y. Y., Xin J. J. Developing the CLIL teacher assessment literacy inventory. System, 2025. Vol. 133. Article 103776.
7. Norqo' zieva Z. K. CLIL texnologiyasi asosida bo' lajak muhandis-texnologlarning kasbiy muloqot kompetensiyasini rivojlantirish. Pedagogika fanlari bo' yicha PhD dissertatsiyasi. Toshkent, 2024.
8. Tilyaxodjaeva F. M. From the Experience of Using the CLIL Methodology in Uzbekistan. Asia Pacific Journal of Marketing & Management Review. 2022. Vol. 11, Issue 12.
9. Ganieva Sh. A., Nosirov A. Developing Students' Speaking Skill through the CLIL Approach in Foreign Language Teaching. International Multidisciplinary Journal for Research & Development. 2025. Vol. 12, Issue 5. P. 76–81.